

Bilgisayarları Gerikazanalım!

Bilgisayarlara, artık hemen her yerde rastlıyoruz. Hatta kiminizin evinde, kiminizin de okulunda var bilgisayar. Sayıları her geçen gün artan bu bilgisayarların çok hızlı gelişen ve değişen bir teknolojinin ürünleri olduğunu da biliyoruz. Bu nedenle, bir yandan çok sayıda bilgisayar da eski ürün haline geliyor. Peki, bu kadar çabuk eskiyen bilgisayarlara ne oluyor? Atıyor muyuz? Nereye atıyoruz? Acaba bunlar gerikazanılmaz mı?

Bir bilgisayarın ortalama ömrü yaklaşık 8 yıl. O kadar çok para verip aldığımız bir şey için pek uzun bir süre sayılmaz değil mi? Üstelik, her yıl tüm dünyada milyonlarca bilgisayar satılıyor.

Bunların günün birinde kullanılma sürelerini tamamlayacakları düşünüldüğünde, bilgisayar çöplerinin bir dağ oluşturacak kadar büyük olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü, şimdilik bilgisayar parçalarının büyük kısmı yeniden kullanılmak üzere gerikazanılabilir değil. Parçaların % 90'ı ya çöplüğe gidiyor ya da çok ince tabakalar haline gelene kadar buldozerlerle ezilip sıkıştırılıyor. Ancak, bu parçalar kadmiyum, cıva, kurşun gibi ağır metallere oluşan zehirli ve çevreye zarar verebilen maddeler de içeriyor. Parçaların atıldığı alanlar, kimi ülkelerde toprağa herhangi bir atığın geçmesine izin vermeyecek biçimde yapılıyorsa da, hiçbir koruma önleminin bulunmadığı çöp alanlarının sayısı daha fazla. Ayrıca, bilgisayarlarla birlikte telefonlar ve buzdolapları gibi birçok ev aleti de benzer kirlilikler yaratıyor. Bu tehlikeye karşı birtakım önlemler alınmaya başlandı. Elektrikle ya da pille çalışan buzdolabı, televizyon, telefon, aspiratör, ekmek kızartma makinesi, masa lambası, teyp ve bilgisayar gibi birçok alet toplanıyor, diğer çöplerden ayıklanıyor, parçaları ayrılıp gruplandırılıyor. Plastik, cam, metal, elektronik devre gibi farklı malzemeler gerikazanılmak üzere fabrikalara gönderiliyor, geri kalanlar yakılıyor. Tehlikeli maddeler de çevreyi kirletmemeleri için yeniden işleniyor.

Ancak bilgisayarlarda kullanılan farklı malzemeler iç içe geçmiş durumda olduğundan, bunları birbirinden ayırmak güç. Örneğin, bilgisayarların metal çerçevelerinde, hard disk'te, CD-Rom'larda kimi metaller bulunuyor. Bunları ayrıştırmak aslında kolay. Ancak, ne yazık ki bu parçalarda

